

בית כנסת ובית מדרש
ע"ש אליהו סימן טוב ז"ל

בית אליהו

גליון
18

רח' גרוזנר 11 בני ברק

חנוכה תשפ"א

חנוכה - פחות חשוב שתנצח, יותר חשוב שתלחם!

לקחם לאוהל קטן, שם עמד הפיל הענק ולרגלו חבל דק הקשור לידית הדלת. צחק הילד ושאל, הרי ברגע אחד אם ימשוך הפיל את רגלו הוא יהפוך את הדלת עם האוהל?

אמת, חיך המאמן והשיב, אך דע לך, ביום שנוגד הפיל והיה קטנטן וחלש, הוא קשרו אותו עם החבל הזה לידית הדלת. הוא ניסה בכל כוחו לנתק את החבל ולא הצליח, ומאז ועד היום הוא לא מנסה יותר... לך תבין ראש של פיל...

אנחנו לא כך?? כמה פעמים אתה שומע "ניסיתי את הדף היומי, וזה לא הלך" התחלתי עם חברותא, אבל היו הפרעות וזה נחל כשלוך. "קיבלתי על עצמי שמירת העיניים ו... לצערנו, יש אנשים שיש להם זכרון של פיל... רק פיל לא מנסה שוב! כל עוד נשמה באפו, חייב האדם לשוב ולהלחם ולשוב ולהלחם! לא שחפר יצחק וסיתמום להבהל מכלולונות, לא ליסוג מנפילות, לא לחשוש ממניעות!

לעולם נזכור - אנחנו פועלים של השקעות ולא קבלנים של הצלחות!- נסיים במעשה שסיפר הרב בידרמן - לפני כמה שנים פרצה סופת הוריקן בארה"ב - סנדי. רוחות עזות אלו שיברו והרסו כל שבדרכם... והנה דבר פלא אירע באחד הרחובות בעיירה ליקווד - בחלק מהחצרות נעקרו האילנות ובכמה מהם נותרו האילנות על כנם. לאחר חקירות ובדיקות העלו הארגונומים כי האילנות להם הותקנה מערכת השקיה סדירה, נעקרו, ואילו שלא הושקו באופן סדיר - נותרו על כנם.

ההסבר הטבעי לכך היה, כי האילנות הושקו באופן סדיר, לא הוצרכו להעמיק שרשיהם. המים גם כך מגיעים להם עד לפה... הדבר היה בערכם - והרוח באה ועוקרתו והופכתו על פניו". לעומת זאת האילנות שלא הושקו - נאלצו להעמיק שרשיהם על מנת לתור אחר מקור מים מן התהום, וזה מה שחזק אחיזתם בקרקע וגרם להם בסופו של דבר לשרוד!

דע לך, נלחמת ויש קשיים - זה עצמו ייחשל אותך ויעמיק שרשיך, וסוף הכבוד לבוא וההצלחה תאיר פניה! ה' יעשה לנו נסים בזמן הזה כבימים ההם אכ"ר.

השערים ננעלו בפניו, אם יתוקק בכל ליבו ובכל נפשו, ולא ינוח ולא ישקוט ויעשה כל אשר לא ידו, לבסוף יעזרוהו הקב"ה שלא כדרך הטבע וישיג את שאהבה נפשו. ולעולם לא יתייאש האדם מחמת הקשיים והנסיונות, ואף אינו רואה סימן ברכה, כי חובתנו היא להילחם ולהתיגע, ואם אנו נעשה את שלנו, אזי הקב"ה יעזרנו למלא משאלות לבנו.

יעקב מול שרו של עשוי - מי ניצח? לאור זאת תיושב לנו תמיהה. יעקב נלחם מול שרו של עשוי. מי ניצח? כששאלתי זאת פעם בשיעור - השיב לי אחד "אחד - אחד - אחד..." לכאורה הוא צודק. הרי המלאך מחד נאלץ לברכו, אך יעקב מאידך יצא צולע...

כך גם נשאל בנוגע לבארות שחפר יצחק וסיתמום פלשתים. עוד באר ועוד באר ויריבו גם עליה. ומי ניצח? בתורה זה לא כתוב. למה?

כי זה לא באמת משנה! הקב"ה רוצה שתלחם!!! ההצלחה - ביד הבורא. נלחמת? הוכחת אכפתיות! הוכחת רצון להאבק ברע ולהגביי הטוב, והקב"ה כבר ידאג שהדבר יעלה בידך. ואכן באמת חז"ל מגלים לנו שיעקב ניצח, אולם בתורה אין הדגש לענין - כי זה באמת פחות חשוב!

זה מה שה'ניע את החשמונאים לצאת להלחם. הייתה כאן מלחמה על הרוחניות. הנצחון - תלוי ברצון ה'. החובה עלינו להוכיח שאיננו נכנעים. שאיננו מוכנים לוותר על חירותינו הרוחנית. ואם זאת נעשה - השגנו את המטרה! וכפי שראינו, כשאדם נלחם, משמייס יסייעו בידו שגם יצליח!

הפיל שניסה והרים ידיים... מעשה בילד שהלך עם אביו לקרקס וראה שם אטרקציות מדהימות. אריות, נמרים, קופים, פילים ועוד. הפילים תפסו את עיניו של הילד. היה שם פיל ענק מימדים ששקל כמה טונות והוא קפץ ורקד ואף בעט בכדור. בגמר ההצגה ביקש הילד מאביו לראות את הכלוב של הפיל. הלכו אל האחראי על החיות והוא

השערים ננעלו בפניו, אם יתוקק בכל ליבו ובכל נפשו, ולא ינוח ולא ישקוט ויעשה כל אשר לא ידו, לבסוף יעזרוהו הקב"ה שלא כדרך הטבע וישיג את שאהבה נפשו. ולעולם לא יתייאש האדם מחמת הקשיים והנסיונות, ואף אינו רואה סימן ברכה, כי חובתנו היא להילחם ולהתיגע, ואם אנו נעשה את שלנו, אזי הקב"ה יעזרנו למלא משאלות לבנו.

עצם הדבר שאנו נלחמים!! על כך שבכל המצבים הקשים ביותר, שהטומאה מאיימת להשתלט ולכבוש הכל, יהודים אינם נכנעים אלא נלחמים בעוז על יהדותם...!! (הרב מפוניב' חלק ג' עמוד ע"א)

איננו קבלנים של הצלחות האדם המאמין יודע כי כל מעשי האדם אינם אלא 'השתדלות' - עד כמה שידו מגעת, והקב"ה לבדו עושה ויעשה לכל המעשים, תפקידנו רק להלחם! תוצאות? את זה תשאיר לקב"ה!

זו התשובה גם בענין יעקב. כשראה יעקב כי הוא מפסיד את הבכורה, עשה ככל אשר לא ידו ואחז בעקבו... ואם נשאל את יעקב - מה זה יעזור?? התשובה תהיה - איני יודע, אך עלי לעשות השתדלות!

ומה זה באמת עזר? מדהים לראות - שכשאדם משתדל - הוא זוכה לסייעתא דשמיא מעל לטבע, והגם שבפעולתו הנוכחית לא זכה לתוצאות מלבבות, אך ה' יראה ללבב, והתוצאות בתבואנה!

הרב בועז שלום שליט"א
רב מדרשת וביהמ"ג בית אליהו
ומח"ס 'משנת החלומות' ו'משנת הגלגולים'

מלחמות, האם לא נכון יותר להודות על הנצחונות שבהם מיגרנו את האויב? השיב הרב - להודות על הנצחון - עדיין מוקדם מידי. הלא המלחמה ביוונים היתה מלחמה רוחנית בעיקרה. מלחמת הקדושה נגד הטומאה. והנצחון הסופי לא יהיה אלא בעת שיבוא משיח צדקנו... אולם בינתיים - מודים אנו על

אנו נמצאים בתקופה רבת תמורות. עולם אינו נוהג כמנהגו, הקורונה שבשה סדרי בראשית, וה' יודע מתי זה יסתיים. במצבים כאלה, פעמים ונופלים ליאוש. במיקרו - רבים בחל"ת, לא יודעים איך ישלמו את המשכנתא, עסקים בקריסה. במאקרו - חילופי נשיאים בארה"ב - דבר שלא מוסיף לשלוות הנפש, הוסף לכך כוננות ספיגה לתגובה איראנית, ותמצא, שהדבר הבטוח במציאות הזו - הוא חוסר הוודאות...

חג החנוכה שופך 'אור' יקרות ומאפשר לנו לקבל כלים שיעזרו לנו לצלוח את סערות התקופה בשלום, ואף לצאת מחוזקים.

'בימים ההם בזמן הזה' - יצאו החשמונאים להלחם ביונים. משהו יכול להבין מה מביא קומץ אנשים רציונליים להכריז מלחמה על אמפריה אדירה? וכי הם חשבו שהם ינצחו? האם אין זו התאבדות קולקטיבית?

לבאר את הדברים, נפתח בפסוק מהפרשת האחרונות - כשיעקב אבינו נולד מספרת התורה (בראשית כ"ו) ואחרי כן יצא אחיו וידו אוחת בעקב עשו'. זהו דבר פלא, מדוע אחז בעקב עשו? וכי עלתה על דעתו שיוכל להשיבו למעי אמו לאחר שכבר יצא לאוויר העולם? מה תועיל אחיזתו בעקביו? ולא זו בלבד, אלא עוד שמו נחקק לדורות על שם אחיזת עקב זו!

נפתח בסיפור באחד מימי חנוכה תשכ"ו הגיע הרב מרן הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל למושב יסודות, לחנוכת בית הכנסת המקומי. בדרשה שנשא הרב לכבוד המאורע, שילב בדבריו רעיונות מענייני דיומא, והסביר בין השאר את נוסח ההודאה שאומרים בתפילה ובברכת המזון **"על הניסים ועל הנפלאות... ועל המלחמות"** [כך הוא בנוסח בני אשכנז, הרב של בפליאה - מהו שאנו מודים על המלחמות, וכי אוהבי מדון אנחנו? וכי שמחים אנו ככיכול על שזימן לנו ה'

אנו נמצאים בתקופה רבת תמורות. עולם אינו נוהג כמנהגו, הקורונה שבשה סדרי בראשית, וה' יודע מתי זה יסתיים. במצבים כאלה, פעמים ונופלים ליאוש. במיקרו - רבים בחל"ת, לא יודעים איך ישלמו את המשכנתא, עסקים בקריסה. במאקרו - חילופי נשיאים בארה"ב - דבר שלא מוסיף לשלוות הנפש, הוסף לכך כוננות ספיגה לתגובה איראנית, ותמצא, שהדבר הבטוח במציאות הזו - הוא חוסר הוודאות...

חג החנוכה שופך 'אור' יקרות ומאפשר לנו לקבל כלים שיעזרו לנו לצלוח את סערות התקופה בשלום, ואף לצאת מחוזקים.

'בימים ההם בזמן הזה' - יצאו החשמונאים להלחם ביונים. משהו יכול להבין מה מביא קומץ אנשים רציונליים להכריז מלחמה על אמפריה אדירה? וכי הם חשבו שהם ינצחו? האם אין זו התאבדות קולקטיבית?

לבאר את הדברים, נפתח בפסוק מהפרשת האחרונות - כשיעקב אבינו נולד מספרת התורה (בראשית כ"ו) ואחרי כן יצא אחיו וידו אוחת בעקב עשו'. זהו דבר פלא, מדוע אחז בעקב עשו? וכי עלתה על דעתו שיוכל להשיבו למעי אמו לאחר שכבר יצא לאוויר העולם? מה תועיל אחיזתו בעקביו? ולא זו בלבד, אלא עוד שמו נחקק לדורות על שם אחיזת עקב זו!

נפתח בסיפור באחד מימי חנוכה תשכ"ו הגיע הרב מרן הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל למושב יסודות, לחנוכת בית הכנסת המקומי. בדרשה שנשא הרב לכבוד המאורע, שילב בדבריו רעיונות מענייני דיומא, והסביר בין השאר את נוסח ההודאה שאומרים בתפילה ובברכת המזון **"על הניסים ועל הנפלאות... ועל המלחמות"** [כך הוא בנוסח בני אשכנז, הרב של בפליאה - מהו שאנו מודים על המלחמות, וכי אוהבי מדון אנחנו? וכי שמחים אנו ככיכול על שזימן לנו ה'

חסיטתם גם כן עונה להגדרת המשנה 'יוצא מהזיתים', ואף על פי כן אינו בהגדרת 'שמן זית'. הגאון מהר"י פולא שנודע בחיבורו על ספר המצוות להר"ג מסתפק האם למנוחת הקרבות בבית המקדש צריך דוקא 'שמן זית', או כל היוצא מהזיתים אפילו שאינו עונה להגדרה 'שמן זית'. הגמרא בסוף מסכת הוריות (ג, ב) מונה חמשה דברים המשכחים את הלימוד, ואחד מהם זה 'הרגיל בזיתים'. מקשה המהרש"א, והרי זית הוא אחד מהמינים שנשתבחה בהם ארץ ישראל, ואין דבר שמשכח הלימוד עלה לגדולה?

מתרץ המהרש"א שארץ ישראל השתבחה בזיתים, כלשון הכתוב ארץ 'זית שמן'. ההשתבחות היא בשמן היוצא מהזית ולא בזית עצמו. ואת שמן הזית מונה הגמרא שם כאחד מחמשה דברים המחזירים את הלימוד. 'ואמר רבי יוחנן, כשם שהזית משכח לימוד של שבעים שנה. כך שמן זית משיב לימוד של שבעים שנה'.

חדש! ניתן להקדיש יום לימוד ובסוף היום ניתן מי שברך ע"י הרב שליט"א למסירת שמות לישועה צלצל **053-3139355**

לוח זמן חורף - "בית אליהו"
רח' דב גרוזנר 11 פרדס כץ

שבת	שישי	חמישי	רביעי	שלישי	שני	ראשון	
שחרית נץ שיעור אור החיים	לאחר שחרית בנץ שיעור דף היומי הרב בועז שלום	משנה ברורה - הרב מרצבך					8:00-9:15
7:00 שיעור בהלכה 7:30 שחרית	הדף היומי - הרב רבינוביץ'						9:15-10:30
11:45 תהלים לילדים	20:30 הרב יוספי עין יעקב	משנה (פרקי אבות) הרב בועז שלום	חובות הרב בועז שלום	הרב לסרי	הלכה הרב עשור	הרב לסרי	10:30-11:30
12:30 מנחה גדולה 13:00 הרב אוחיון פ. שבוע הלכה	לימוד חברותא ימי ראשון ורביעי 20:00 לפרטים בנימין כרמלי 053-3139355	פרשת השבוע הרב רוזנבלום	הלכה- פרשה הרב יעקב הכהן עדני	זרע שמשון עה"ת הרב בועז שלום	קהלת הרב בועז שלום	חומש עם רש"י הרב בועז שלום	11:30-12:15
14:30 הלכה הרב סרודי		שבט מוסר, עין יעקב - הרב שלמה אסולין					
15:30 מנחה	תפילת מנחה גדולה						13:20
	הרב אסולין						13:35-14:00
	גמרא, מסכת - הרב בשארי						14:00-15:00
19:00 שיעור "שבט מוסר" עם סעודת מלוה מלכה הרב שבתאי	שיעורי ערב וזמני תפילות: שחרית נץ - ביהכ"ג פתוח מ-2:00 לפנות בוקר לקריאת תהלים מנחה - 20 דקות קודם השקיעה ערבית - 20 דקות לאחר השקיעה בין מנחה לערבית הלכות הדף היומי - הרב בועז שלום - שעה קודם מנחה (בחורף אחרי ערבית) ביום שני שיעור לנשים בשעה 20:30 לתרומות בכרטיס אשראי טל': 053-3139355						
							ביום שישי מנין פלג המנחה

סהר רם
צילום והסרטים ארועים מקצועי
052-6450113

שידור חי של שיעורי בית המדרש
באתר "קול הלשון"
ובאתר: www.taamu.co.il
ובטל' קול הלשון: 03-6171111
קו ישיר לשיעורי הרב בועז שלום שליט"א
073-2951306

מדרשת בוקר "בית אליהו"					
ביהכ"ג "משהדים" (סמוך לביהמ"ג הגדול) רח' קאליש 11 בני ברק					
ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	
הרב אהרוני עין יעקב	הרב אהרוני עין יעקב	הרב הוניקסבורג נביאים	הרב אהרוני עין יעקב	הרב אהרוני עין יעקב	11:30
הרב עינב הלכה ואגדה	הרב שושן פרפראות בתורה	הרב אהרוני עין יעקב	הרב מיכאל לסרי	הרב דויטש פרשת השבוע	12:15

הרב אליהו מרצבך שליט"א מרבני מדרשת בית אליהו

יש לי מושג?

'שמן זית'

'שמן זית' הוא לא רק שם דבר, 'שמן זית' הוא מושג. אם נעצור ונתבונן יש במושג זה דבר משונה, שמן העשוי מזיתים רבים - נקרא בשם 'שמן זית'. מיץ ענבים וכדו' לא יקרא לעולם 'מיץ ענב'.

המקור לשמו, הוא בתורה. הסיבה שהתורה קראה לשמן בלשון יחיד, זית ולא זיתים, משום שכשנצטוו ישראל על המנורה במשכן הם היו טמאי מתים, ועוד שהזיתים שנשחטו לצורך הכנת שמן למנורה לא נמסקו ע"י ישראל לכאורה. והרי הדין שאוכל [-שם עצם] מקבל טומאה באם יוכשר ע"י אחד משבעה משקים, ומכיון ששמן הוא אחד משבעה משקים המכשירים את הפרי לקבל טומאה, בהכרח שהזיתים יוכשרו לקבל טומאה בעת חסיטתם. הצורה שהרי הנזול היוצא מה'זֶקֶת' שהיא פסולת הזיתים לאחר הענבים.

אמנם לא כל מה שיוצא מהזיתים נקרא בשם 'שמן זית', שהרי הנזול היוצא מה'זֶקֶת' שהיא פסולת הזיתים לאחר הענבים.

הרב מרדכי לוי שליט"א
מרצה בהידברות ומבאי בית אליהו

דעת כשרות
הרב יעקב ידידיה הכהן עדני שליט"א
מכון דעת כשרות

לשנה אחרת קבעום

בגמרא במסכת שבת (כא) מסופר על הנס של חנוכה - "לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים בהלל והודאה". שואלים המפרשים מדוע רק לשנה הבאה קבעו את הימים הללו להלל והודאה, למה לא מיד?

נסביר על פי משל: פעם הגיע אורח לבית אחד, ראה אור בחלון אך לא ידע אם יש מישהו בבית. הציץ ב'קוקר' וראה אור, אך מיד - חשיכה מוחלטת. התעצב האורח על כך שאין אף אחד! אמר לו פיקח אחד מדוע אתה עצוב! תשמח!!! אם ב'קוקר' נהיה חשוך, סימן שיש מישהו מאחרי הדלת שמביט וצופה ברך!

הנמשל: לעיתים בחיי האדם נופלת חשיכה ועלטה, הכל הולך קשה. אך לאחר זמן מסתבר שלמפרע הכל היה לטובה, ויש להודות גם על התקופה שנראתה לנו שלילית, שרק מתוך החושך נגלה האור.

כך גם אצל החשמונאים בימי נס חנוכה, למרות הנצחון היתה עדיין צלקת קשה מכל החשיכה הרוחנית שקדמה לנצחון, אך לאחר התבוננות מעמיקה במשך השנה שחלפה, הגיעו למסקנה אמיתית שיש להודות ולהלל גם על תקופת החשיכה, שמתוך החושך מתגלה אור יקרות אדיר שרק בזכות החושך פרץ החוצה והתעצם.

גם אנו בתקופה לא קלה של מגבלות בעבודת ה' בצל הקורונה, אך אדרבה, עלינו לנצל ולמקסם את המצב ההיסטורי העולמי שהקב"ה מאתגר אותנו בו, ולהראות את מסירות הנפש שלנו ללא פשרות לתפילה וללימוד התורה עד שנזכה שהקב"ה יעשה לנו ניסים גדולים כמו בימים ההם גם בזמן הזה! בזכות המסירות נפש של כל לומדי התורה כפי שעושים כאן בבית אליהו. אשריכם ואשרי חלקיכם!

ההנעשה בבית מדרשונו - אבות ובנים אחרי ערבית מוצ"ש

שמנים שומנים וזיפים

במאמר זה נסקור מספר בעיות כשרות בתחום השמנים. מלך השמנים הצמחיים הוא שמן הזית, בו נשתבחה ארץ ישראל. ממנו הוקרבו המנחות, בו משחו את כלי המשכן, את אהרן ובניו ומלכי ישראל.

תערובות איסור בשמן הזית לא נודעו עד לפני חמש מאות שנה. אז נשאל הרמ"א אודות חביות שמן זית שהגיעו לאירופה, ונמשחו בשומן חזיר.

מאז, הפך שמן הזית למוצר המזון המזוייף ביותר עלי אדמות. כאשר גורמי מאפיה בינלאומיים, שולטים בחלקים נרחבים משיווק.

אי שם בשנות החמשים התפרסם סיפור שהדהים את צרכני השמן בעולם. שמן הזית האיטלקי נחשב בעולם למותג נחשק. כרמי הזיתים באומבריה פוליה ומוסקאנה, לא יכלו לבדם למלא את הביקוש העולמי. לפיכך היו ממלאים היצרנים האיטלקים בבקבוקיהם, שמני זית ממדינות שונות כמו ספרד יוון מרוקו טורקיה וטוניס.

שנה אחת היה מחסור חמור, אולם יצרני השמן לא אבו להפסיד את השוק האיטלקי, ושלחו שמנים אחרים. הצרכנים האיטלקים אינני הטעם חשדו במקורו של השמן. באמצעות בדיקה כימית התברר כי מדובר ב'שומנים משובחים', מבתי מטבחיים לחמורים... עיתוני איטליה הגדילו את הגיחוך, ופרסמו קריקטורות של חמורים, הנמכרים בבקבוקי שמן איטלקי אציל.

השמן בישראל

מדינת ישראל רוויה בבתי בד לייצור שמני זית איכותיים, ובאותה מידה סובלת מכמויות זיפים אימות. ישנם כפרים ערבים המועדים לזיפים. גופי כשרות המכבדים את עצמם, אינם מעיזים לתת להם כשרות גם על סחורה מקורית. המעונן לרכוש שמן זית אמיתי, רצוי שייקנה ברשתות השיווק הגדולות ובכשרות מהודרת. הרשתות יבטיחו בדרך כלל שהכשרות לא מזוייפת והכשרות תעיד שמדובר בשמן זית...

אני מסייג, לפני מספר שנים פורסם בעיתונות הישראלית כי ב'אשר עד' שיווקו שמן קנולה של חברת 'דרומי'. בבדיקה עלה כי זה היה שמן חמניות...

בכל מקרה, רכישה בשווקים הפתוחים ובמחירים מזולים, הינה ערובה בטוחה לסחורה מזוייפת.

גם בחמאה יש בעיות?

מלכת השומנים מן החי היא החמאה המזוקקת מחלב צאן ובקר. החמאה היתה

נתכנסה אסיפה של 72 רבנים ביום ב' פנחס שנת התרס"א, שם נתקבלה החלטה לאסור על אכילת חמאת גוי, אף במקום בו נהגו היתר. סיבת האיסור הייתה, מפני שנפתחו אז מפעלי ייצור לחמאה, משומנים מן החי ומשומן הלב, ותערובות מרגרינה אסורות, כשלא היה ניתן כלל להבחין מהי חמאה אמיתית ומהי המזוייפת. היצרנים נקטו שיטת שיווק מתוחכמת, הם מכרו את סחורתם ע"י סוחרים המגלים בשיעורם כפריים 'איכרים' כפריים. האיכרים סיפרו ללקוחות כי ייצרו את החמאה במשקיהם, והיהודים חשבו לתומם כי הם רוכשים חמאה מקורית...

לאחר עשרים שנה, הרב יואל סגל פלנר בדרשתו הראשונה לאחר הבחרו לכהונת רבה של אוהעל אמר לקהל: אל תראו בי שהנני מחמיר גדול... אדרבה, אני מיקל בדברים שחז"ל גזרו לאסור: אני מתיר אכילת בשר בתשעת הימים, למי שאינו משיג חמאה של ישראל. עדיף שייכשל בעבירה על תקנת חז"ל, ולא באיסורי תורה...

סוף דבר: החמאה הנכרית באיסור עד ימינו כתוצאה מריבוי מקרי הזיפים.

חמאת קקאו

חמאת קקאו היא מוצר בסיסי בייצור שוקולד. היא מופקת מהחלק השמנוני בפולי הקקאו, והחומר הנותר מן המיצוי נטחן לאבקה. תקופות רבות חמאת הקקאו היתה יקרה, היא שימשה למפעלי שוקולד איכותיים. במדינות רבות השתמשו לייצור שוקולד, בשומנים מוקשים מדקלים, סויה, ודומיהם.

בשנת תשכ"ב בארה"ב התגלה מעבר לכל ספק, כי מערבים בחמאת הקקאו שומנים מן החי - חזיר בקר וצאן.

או אז התחוללה מהומה שהדיה הגיעו עד לישראל. מר ליבר, שהיה מיצרני השוקולד הגדולים בישראל, נזעק וטען כי שומנים מן החי נמסים בקלות, ועל כן, בכדי לשמור על צורת הטבלאות שלא תתעוות במדפים, חובה להשתמש בשומן צמחי, הנמס בחום גבוה יותר.

הוא הוסיף וטען כי גם בארה"ב וגם בהולנד, החמאה נקיה מכל תערובות. הוא התעקש כי גם בתקופת מחסור בחמאת קקאו, מוסיפים שומן צמחי בלבד, כדי להתאים את נקודת ההמסה. עסקני אץ כאן נוצרה תפנית בחקירה. עסקני הכשרות של ארה"ב, הצליחו להניח

דם על מסמכים ממשלתיים, מהם עלה כי אכן מערבים בשוקולד שומן מן החי. במסמכים התגלה גם פירוט אנליזות, המסבירות ליצרנים את נקודת תערובת מאוזנת. שם נכתב בפירוט, כי זיקוק משולש יוצר עיסה הנמסה באופן אחיד. לאחר תהליך זה, גם במעבדה לא ניתן להבחין בתערובת.

להוות היתר, כי שני יצרני השוקולד הגדולים בעולם חטאו בחמאה. קונצרו 'וניליוור' הגדול ביותר ומפעלי בארה"ב, 'יוניון שוקולד' ברוטרדם שבהולנד, השתמשו בשומנים מן החי לתוצרתם.

המעניין בכל הסיפור הוא - מתי זה התחיל? עד שנת התש"ה השימוש בתחליפים לחמאת קקאו היו צמחיים בלבד, בדרך כלל משומן קוקוס. בתום מלחמת העולם השנייה הוחלט בפורום רופאים חשאי בשוויץ, להחליף את השומנים הצמחיים בשוקולד לשומנים מן החי. בבסיס ההחלטה עמד השיקול הבריאותי, רוב צרכני השוקולד הם ילדים, בשומן מן החי ישנם ויטמינים פי חמש מאות(!) משומן צמחי.

ואם אתם שואלים מה המצב היום? כיום חמאת הקקאו הוזלה משמעותית, תודעת האיכות בציבור עלתה פלאים, ותוספות שומן מן החי בשוקולד - נעלמו.

שמן צמחי בימינו

בימינו, עם התפתחות התעשייה ושכלול שיטות ההפקה והמיצוי, גדל מגוון השמנים למאכל.

תעשיית השמנים הצמחיים כוללת מגוון רחב: קנולה, סויה, חמניות, כותנה, בוטנים, תירס, גרעיני ענבים, שומשום, אגוזים

הרב יצחק ניסים. הוא שיער כי שינויים בחיירי השוק יגרמו ליצרנים לצפצף על החוק ולערב שומן זול מן החי, כמו כן חשש לפיקוח ממשלתי שאינו סדיר. הרב צוויג דן ומפלפל בדבריו, וסוף דבר מחמת דוחק המזונות בארץ, הוא התיר לו להשתמש במרגרינה הזו בכפוף לבדיקת מעבדה. גם הרב נסים הסכים עמו.

הבעיות בתקופתינו

הבעיות בתקופתנו ביצור שמן צמחי הצטמצמו. הערנות הגדולה של ארגוני

